

Dr. B.R. Ambedkar Satabarshiki Mahavidyalaya

Test Exam – 2019 – B.A. (Hons). Part – III

Sanskrit (Hons.)

Paper – 7th

Full Marks – 100

Duration – 4 Hours

Unit – I

[Marks – 60]

1. अधस्तनेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम् –

13 × 2 = 26

- (a) की नाम् सन्निकर्षः ? सन्निकर्षः कतिविधः ? सन्निकर्षस्यभेदाः सम्यगालीच्यन्ताम् ।
(b) कारणलक्षणं विशद्यताम् । सलक्षणं कारणभेदा उदाहरणमुस्वेन व्यास्वयेयाः ।
(c) समवायस्य लक्षणं व्यास्वयाय संयीगसमवाययोर्भेदः प्रतिवाद्यताम् ।

2. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधीयताम् –

12 × 2 = 24

(a) निम्नोक्तानां युथद्वयस्य विभेदो निरूपणीयः ।

(i) संयोगः समवायश्च

(ii) यथार्थानुभवः अयथार्थानुभवस्व

(iii) स्वार्यानुमानं परार्थानुमानश्च

(iv) पक्षः विपक्षश्च

(b) अधोलिखितेषु द्वयोः हेत्वाभासनिरूपणं कार्यम् –

(i) शष्टो गुणश्वाक्षुषत्वात् ।

(ii) पर्वतो वल्लिमान् प्रमेयत्वात् ।

(iii) अयमश्चः गोत्वात् ।

(iv) आकाशकुसुमं सुरभि कुसुमत्वात् ॥

(c) अधोगतेषु द्वयोः व्यास्वया कार्या –

(i) व्याप्तिविशिष्टपक्षधर्मताज्ञानं परामर्शः

(ii) गन्धवती पृथिवी ।

(iii) तदावति ततप्रकारकोश्रुभवी यथार्थः

(iv) रसनाग्राह्यी गुणोरस्यः

3. अधस्तनेषु किमपि द्वयं विशद्यताम् –

2 × 5 = 10

(i) प्रागभावः

(ii) स्मृतिः

(iii) मनः

(iv) तेजः

Unit – II

[Marks – 40]

4. Answer any one question from the following :-

12 × 1 = 12

- (a) Explain briefly the philosophy of Sankara.
(b) Give a brief account of the different schools of Buddhist thought.
(c) Write an elaborate note on सत्कार्यवाद ।

5. Write short notes on any two of the following :-

6 × 2 = 12

(i) चित्तभूमिः

(ii) कणादः

(iii) क्षणिकतावादः

(iv) जीवन्मुक्तिः

6. Answer any eight questions from the following :

2 × 8 = 16

- (a) What are the two schools of Jaina System ?
(b) Name the four अनुवन्धः.
(c) Who wrote सांख्यकरिका ? Who is the author of तत्त्वकौमुदी ?
(d) Who was the founder of modern Nyāya School ?
(e) What is योग ?
(f) Note the four noble truths of Buddhism ?
(g) What is soul according to Charvaka Philosophy ?
(h) With Which philosophy is अनेकान्तवाद associated ?
(i) How many chapters are there in ब्रह्मसूत्र ? Name them